

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoP/1/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8517202988
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8517202988.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Martina Barana v právnej veci starostlivosti súdu o J. R. Č., Q. XX.XX.XXXX, U. Q. N. XXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Y. Ľ., dieťa rodičov J. Č., Q. XX.XX.XXXX, U. Y. Ľ., J. XX a J. R., Q. XX.XX.XXXX, U. Q. N. XXX, v konaní o udelenie súhlasu na zmenu priezviska maloletej, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 15. 11. 2017, č. k. 4P/59/2017-51 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zamietol návrh matky o udelenie súhlasu namiesto otca na podanie žiadosti o zmenu priezvisku maloletej R. Č. na priezvisko R.. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil zistením, že maloletá pochádza zo vzťahu rodičov; rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 15. 11. 2011, č. k. 4P/223/2011-99 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky. Naposledy o výživnom bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa, č. k. 2P/16/2016 zo dňa 07. 02. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. 03. 2017. Citovaným rozsudkom súd schválil rodičovskú dohodu a zmenil rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa, č. k. 2P/7/2014-57 zo dňa 19. 06. 2014 v časti týkajúcej sa výšky výživného tak, že zo strany otca zvýšil pre maloletú výživné zo sumy 120 Eur mesačne na sumu 145 Eur mesačne od 01. 02. 2017. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/167/2016 zo dňa 07. 02. 2017 bola schválená rodičovská dohoda, ktorou sa zmenila predchádzajúca úprava styku otca s dcérou tak, že otec je oprávnený sa s dcérou stretávať vždy poslednú sobotu v mesiaci v čase od 08:30 hod. do 18:30 hod., počas letných prázdnin v mesiaci august príslušný kalendárny rok od 01. 08. do 03. 08. každý deň v čase od 08:30 hod. do 18:30 hod. a od 04. 08 od 08:30 hod. do nasledujúceho dňa 05. 08. do 18:30 hod..

3. Vykonaným dokazovaním dospel súd prvej inštancie k záveru, že návrh matky na udelenie súhlasu k zmene priezviska maloletej nie je dôvodný. Zmena priezviska dieťaťa znamená značný zásah nielen do práv rodičov, ale aj do práv dieťaťa a pre takúto zmenu musí existovať závažný dôvod. Doterajšie priezvisko dieťaťa nie je ani hanlivé, ani dehonestujúce a v danom prípade nemal súd za preukázané, aby boli splnené podmienky v zmysle ust. § 35 Zákona o rodine. Otec má o dcéru záujem, riadne a včas si plní vyživovaciu povinnosť a aj keď pracuje v zahraničí formou turnusov, prejavuje o dieťa záujem. O záujme otca stretávať sa s dcérou svedčia konania na súde o úpravu styku otca s maloletou, kde otec opakovane konštatoval, že matka dieťa nemotivuje a neumožňuje mu stretávanie s dcérou. Plnenie rodičovských práv a povinností k mal. dcére zo strany otca vrátane stretávania sa, prejavovania lásky rodiča k dieťaťu je nepochybne v záujme dieťaťa a je základom pre vytvorenie a upevnenie pozitívneho

vzťahu dieťaťa k otcovi. Zmena priezviska dieťaťa je aj zásahom do jeho identity, lebo priezvisko je nielen formálnym prejavom vzťahu dieťaťa a príslušnosti k príbuzenstvu a rodine na strane otca, ale ide aj o emocionálne puto k biologickému rodičovi. Súd zdôraznil, že maloletá R. nikdy nemala totožné priezvisko so svojou matkou, pričom od narodenia niesla vždy priezvisko svojho biologického otca. Skutočnosť, že sa matka pred dvoma rokmi vydala, zmenila si priezvisko a z jej manželstva sa narodilo dieťa ešte sama o sebe neznamena dôvodnosť pre zmenu priezviska mal. dieťaťa. Keďže v tomto prípade neexistuje závažný dôvod na udelenie súhlasu k zmene priezviska u maloletej, súd prvej inštancie návrh ako nedôvodný zamietol.

4. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a jej návrhu vyhovel. Uviedla, že maloletá R. veľmi túži po zmene priezviska a v súčasnosti sa úplne odmieta stretávať s biologickým otcom. Pred rozhodnutím súdu si od otca vzala aj nejaké hračky, ktoré jej občas priniesol, v súčasnosti ich odmieta. Otec uvádza, že má o dcéru záujem, ale v skutočnosti záujem nemá, len to hrá a zavádza súd a úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Otec nevie odpustiť matke, že od neho odišla, matka to už dávno nerieši, lebo sa vydala a je šťastná. Otec si myslel, že keď bude dcéru kupovať drahé veci, hračky a očierňovať matku v dcériných očiach tak ju k sebe zláka a tým sa matke pomstí. Najzávažnejším dôvodom, pre ktorý podala návrh na zmenu priezviska je, že maloletá nemá s otcom žiaden citový vzťah, neberie ho ako svojho otca, ale iba niekoho ku komu je nútená chodiť. Otec sa nepodieľa na jej výchove, nechodí pre ňu pravidelne v termínoch ako mu stanovil súd. Maloletá sa odmieta predstavovať ako Č. a od momentu narodenia brata G. sa predstavuje ako R.. Maloletá nemá vzťah ani s rodinou otca, nechce sa s nimi stretávať, ani chodiť do U., odkiaľ pochádzajú. Manžela matky, N. R., považuje za svojho otca, má k nemu citový vzťah a tento sa podieľa na jej výchove, hráva sa s ňou a učí sa s ňou do školy. Zároveň k odvolaniu matka priložila súhlas svojho manžela N. R. na zmenu priezviska mal. R..

6. Kolízny opatrovník zohľadňujúc záujem mal. dieťaťa zotrval na svojom stanovisku a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

7. Otec k odvolaniu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že matka mu bráni v styku s dcérou, nerešpektuje súdne rozhodnutie, neinformuje otca o zdravotnom stave a výsledkoch v škole maloletej, a preto je nútený všetko riešiť cez vedenie školy. Otec opakovane žiadal matku o kontakt s dcérou prostredníctvom Skype, viberu alebo cez inú sociálnu sieť, matka všetko odmietla a vyjadrila sa, že mu nikdy nedá kontakt a telefónne číslo. Dôkazom o tom sú matkou zasielané e-maily, z ktorých vyplýva, že s matkou sa nedá komunikovať, lebo jej vyjadrenia sú urážajúce, netýkajúce sa vôbec mal. R..

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a § 380, § 381 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie matky nie je dôvodné.

9. Predmetom konania je zmena priezviska mal. dieťaťa určeného súhlasným vyhlásením rodičov podľa § 6 v spojení s § 40 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení.

10. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní mal. dieťaťa do cudziny, o správe majetku mal. dieťaťa, o štátnom občianstve mal. dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v platnom znení, každý musí mať priezvisko. Štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, prípadne, ak rodičia nie sú spolu zosobášený a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase, keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

12. Podľa § 11 ods. 3 písm. a) citovaného zákona o mene a priezvisku, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal, alebo ak sa súhlas nedal získať.

13. Odvolací súd sa v danom prípade stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, tiež s jeho postupom, ktorý správne vyhodnotil skutkový stav a po vykonanom dokazovaní správne aplikoval príslušnú právnu úpravu. Vecne správne sú aj jeho závery o nedôvodnosti nároku, vrátane správneho odôvodnenia rozhodnutia.

14. Určenie mena a priezviska mal. dieťaťa patrí k právam oboch rodičov, pričom z toho následne vyplývajú vzhľadom na dôsledky aj povinnosti. Mal. dieťa musí mať priezvisko svojich rodičov a k jeho zmene môže dôjsť len zákonným spôsobom.

15. Pri nedohode rodičov o podstatných veciach rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd (§ 35 Zákona o rodine). Ak o zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z rodičov (§ 1 ods. 3 zákona č. 300/1993 Z. z.) musí súhlas druhého rodiča nahradiť súdne rozhodnutie, ktorého vydania sa predmetným návrhom domáha matka mal. dieťaťa.

16. V konaní vo veci starostlivosti súdu o mal. dieťa musí konajúci súd brať do úvahy okolnosti konkrétneho prípadu s prihliadnutím prioritne na záujmy mal. dieťaťa. Súd v mimosporovom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov, ale koná s ohľadom na prejednávanú vec v záujme objektívneho zistenia skutkového stavu v prospech mal. dieťaťa.

17. Jednou z podstatných vecí pri výkone rodičovských práva a povinností je aj rozhodovanie o zmene priezviska dieťaťa. Ak sa rodičia nedohodnú na podaní žiadosti o zmenu priezvisku mal. dieťaťa príslušnému správne orgánu, dá súd súhlas v súlade s ust. § 35 Zákona o rodine k podaniu takejto žiadosti jedným z rodičov v prípade, ak sú preto závažné dôvody. Tak tomu bude napríklad vtedy, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, si neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, nejaví o neho záujem a stratil k nemu citový vzťah alebo ak z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby u neho bol udržiavaný a prehľbovaný pocit spolupatričnosti s týmto rodičom.

18. Súd prvej inštancie v prejednáwanej veci správne dospel k záveru, že existencia spomínaných závažných dôvodov, ktoré sú predpokladom pre vyhovieť matkou podaného návrhu v konaní zistená nebola. Vykonané dokazovanie nepochybne potvrdilo, že otec maloletej U. si vo vzťahu k nej plní svoju vyživovaciu povinnosť, má záujem stretávať sa s ňou a o svoju dcéru prejavuje skutočný záujem. Otec sa takýmto spôsobom snaží podieľať na výchove maloletej a udržiavať s ňou kontakt. V konaní nebol zistený žiaden závažný dôvod, ktorý by odôvodňoval udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmene priezviska maloletej. Skutočnosť, že mal. dieťa žije v domácnosti matky, kde matka, jej manžel a syn, majú iné priezvisko, nie je bez ďalšieho dôvodom, pre ktorý by súd takýto súhlas mal udeliť. Túto situáciu súd prvej inštancie vyhodnotil správne, a preto vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

19. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).